

ราคาวัตถุดิบหลักที่มีแนวโน้มยืนระดับสูง...กระทบต้นทุนและเพิ่ม ความท้าทายต่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม

CURRENT ISSUE

ปีที่ 27 ฉบับที่ 3224

วันที่ 25 พฤษภาคม 2564

▶ ประเด็นสำคัญ

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ประเภทโลหะหนักอย่างเหล็กและทองแดง รวมถึงปิโตรเคมีภัณฑ์ เช่น เม็ดพลาสติก และเอทิลีน เป็นต้น ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ ยังมีแนวโน้มยืนระดับสูงในช่วงครึ่งหลังของปี 2564 จากแรงผลักดันด้านอุปสงค์และอุปทาน โดยราคาเหล็กอาจยังไต่ระดับสูงขึ้นไปอีกแม้อัตราเพิ่มจะเริ่มชะลอลง ขณะที่ราคาทองแดงและปิโตรเคมีภัณฑ์อาจย่อลงได้บ้างหลังผ่านระดับสูงสุดราวกลางปีแต่ก็น่าจะยังอยู่ในระดับสูง
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า การผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักร และยานยนต์ ซึ่งพึ่งพาวัตถุดิบเหล่านี้ในสัดส่วนสูง เป็น 3 กลุ่มอุตสาหกรรมของไทยที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนวัตถุดิบ นอกจากนี้ แม้ผู้ประกอบการอาจจะสามารถบริหารจัดการต้นทุนผ่านแนวทางต่างๆ ได้ในระดับหนึ่ง แต่ความท้าทายสำคัญจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ผลผลิตของวัตถุดิบเหล่านี้ ที่หากเกิดภาวะตึงตัวมากขึ้น ก็จะทำให้กระทบกระเทือนต่อแผนการผลิตและการส่งมอบสินค้าขั้นสุดท้ายไปยังผู้บริโภคได้

นับแต่ต้นปี 2564 ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ โดยเฉพาะเหล็ก ทองแดง และปิโตรเคมีภัณฑ์ ซึ่งมักถูกใช้เป็นวัตถุดิบหลักในอุตสาหกรรมการผลิต มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว สะท้อนจากดัชนีราคาสินค้าโภคภัณฑ์ (CRB Index) ที่เพิ่มสูงขึ้นกว่าร้อยละ 20 นับจากต้นปี ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของราคาวัตถุดิบดังกล่าวมีส่วนกดดันอุตสาหกรรมการผลิตไทยจากการฟื้นตัวจากโควิด-19 โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยมีมุมมองต่อประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- **ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ยังมีแนวโน้มยืนระดับสูงต่อเนื่องในช่วงที่เหลือของปี 2564** นอกเหนือจากปัจจัยด้านการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกหลังการควบคุมการระบาดของโควิดและการเร่งฉีดวัคซีนโควิดในหลายประเทศ เศรษฐกิจขนาดใหญ่ เช่น จีน สหรัฐฯ และยุโรป ที่หนุนความต้องการวัตถุดิบเหล่านี้ในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมต่างๆ แล้ว ยังคงมีปัจจัยอื่นที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มสินค้าโภคภัณฑ์ซึ่งมีส่วนกำหนดแนวโน้มราคาในระยะข้างหน้า ดังนี้
 - ✓ **เหล็ก** ในช่วงที่ผ่านมา ราคามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากอุปทานที่ตึงตัว ได้แก่ กำลังการผลิตสินแร่เหล็กที่ลดลง สองแหล่งผลิตที่ใหญ่ที่สุดของโลก คือ ออสเตรเลีย (ส่วนแบ่งร้อยละ 54) จากปัญหาขาดแคลนแรงงานจากการปิดพรมแดนเพื่อป้องกันโควิด และบราซิลจากสถานการณ์โควิดที่รุนแรง (ร้อยละ 18) ใน

Disclaimer

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏจะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มีอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยวิจารณญาณและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ตัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ

ขณะเดียวกันอุปทานเหล็กสำเร็จรูปจากจีนซึ่งเป็นแหล่งผลิตเหล็กที่ใหญ่ที่สุดของโลก (ร้อยละ 53) ก็มีแนวโน้มลดลง สืบเนื่องจากนโยบายของจีนในการทยอยปิดโรงงานเหล็กที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการยกเลิกมาตรการภาษีในการสนับสนุนการส่งออกเหล็ก ทำให้อุปทานเหล็กในตลาดโลกลดลง ทั้งนี้ สถานการณ์อุปทานตั้งตัวจากสาเหตุต่างๆ ดังกล่าว น่าจะยังคงคลี่คลายลงได้ยากในปีนี้ ส่งผลให้ราคาเหล็กน่าจะยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นได้อีกในช่วงครึ่งหลังของปี แต่ในอัตราเพิ่มที่ไม่มากนักจากระดับราคา ณ ปลายไตรมาส 2 ของปีนี้ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 20 จากระดับราคา ณ ปลายปี 2563

- ✓ **ทองแดง** ในช่วงที่ผ่านมา ราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากอุปทานที่ดิ่งตัวในประเทศชิลี ซึ่งเป็นแหล่งผลิตทองแดงรายใหญ่ที่สุดของโลก (ร้อยละ 29) เนื่องจากเหตุประท้วงของคนงานในเหมืองแร่ และความกังวลต่อกรณีที่รัฐบาลใหม่ของชิลีอาจจะกำหนดมาตรการคุมเข้มด้านสิ่งแวดล้อมและขึ้นภาษีการทำเหมืองทองแดง ทั้งนี้ แม้ราคาทองแดงอาจเริ่มมีทิศทางผ่อนคลายนบ้างในช่วงครึ่งหลังของปี หลังแตะจุดสูงสุดช่วงกลางปี นี้ ณ ระดับราคาที่เพิ่มขึ้นจากปลายปี 2563 กว่าร้อยละ 30 เนื่องจากในช่วงครึ่งหลังของปี 2564 โครงการเพิ่มกำลังการผลิตเหมืองทองแดงในหลายประเทศ เช่น เปรู อินโดนีเซีย และสหรัฐฯ เป็นต้น จะทยอยเสร็จสิ้นและหนุนอุปทานทองแดงในตลาดโลกให้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ราคาทองแดงก็น่าจะยังคงทรงตัวในระดับสูงจากอุปสงค์ที่ยังคงแข็งแกร่ง
- ✓ **ปิโตรเคมีภัณฑ์** เช่น เม็ดพลาสติก และเอทิลีน เป็นต้น ราคามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามราคาน้ำมันดิบโลก และอุปทานที่ดิ่งตัวโดยเฉพาะในช่วงไตรมาสแรกของปีที่ผ่านมาซึ่งผู้ผลิตรายใหญ่ในสหรัฐฯ ต้องปิดโรงงานชั่วคราวจากผลกระทบของพายุฤดูหนาว และกรณีท่อส่งน้ำมันขนาดใหญ่สหรัฐฯ ถูกโจมตีทางไซเบอร์ในช่วงไตรมาสสอง แม้ว่าขณะนี้โรงงานได้กลับมาผลิตแล้ว แต่กว่าที่อุปทานจะกลับสู่ภาวะปกติอาจต้องรอถึงช่วงปลายไตรมาส 2 เมื่อประกอบกับราคาน้ำมันดิบที่น่าจะเริ่มย่อตัวลงในช่วงครึ่งหลังของปีจากการเพิ่มกำลังการผลิตของผู้ผลิตน้ำมันเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาด ทำให้ราคาปิโตรเคมีภัณฑ์น่าจะแตะจุดสูงสุดช่วงกลางปี นี้ ณ ระดับราคาที่เพิ่มขึ้นจากปลายปี 2563 ไม่เกินร้อยละ 25 และเริ่มมีทิศทางผ่อนคลายนได้ในช่วงครึ่งหลังของปี แต่ก็น่าจะยังคงมีระดับที่สูงกว่าช่วงปลายปีที่ผ่านมา
- **ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการผลิตไทยจากราคาเหล็ก ทองแดง และปิโตรเคมีภัณฑ์ที่อยู่ในระดับสูง มีความแตกต่างกันในแต่ละอุตสาหกรรมผลิต** โดยอุตสาหกรรมไทยที่มีสัดส่วนต้นทุนวัตถุดิบรวมทั้ง 3 ประเภทต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด (รวมต้นทุนอื่นๆ เช่น ค่าแรง และค่าไฟฟ้า) สูงสุด 3 อันดับแรก คือ **เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน (ร้อยละ 36.8¹) เครื่องจักร (ร้อยละ 33.6) และยานยนต์ (ร้อยละ 28.7)** อย่างไรก็ตาม ราคายลเยียดผลกระทบในแต่ละอุตสาหกรรมจะขึ้นอยู่กับหลายเงื่อนไข ไม่ว่าจะเป็นสภาพตลาดและการแข่งขัน ความยืดหยุ่นในการบริหารต้นทุนและการกำหนดราคา เป็นต้น โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ ดังนี้
- ✓ **เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน** เป็นอุตสาหกรรมที่มีต้นทุนรวมใน 3 ประเภทวัตถุดิบสูงที่สุด และน่าจะได้รับผลกระทบในกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าที่จับตลาดแมส ซึ่งมีกำไรขั้นต้นไม่สูงนักและการปรับขึ้นราคาสินค้าก็ทำได้ลำบาก เนื่องจากต้องแข่งขันกับเครื่องใช้ไฟฟ้าจากจีนซึ่งมีราคาถูกกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้สถานการณ์ที่ความต้องการบริโภคยังได้รับแรงกดดันจากผลกระทบของโควิด-19 อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน

¹ สัดส่วนต้นทุนวัตถุดิบรวมของเหล็ก ทองแดง ปิโตรเคมีภัณฑ์ ในการผลิตต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด

Disclaimer

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏจะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละขณะเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยคามระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงถึงความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่มีทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ

อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าไทยกำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านการผลิตสู่เครื่องใช้ไฟฟ้าอัจฉริยะ ซึ่งมีกำไรขั้นต้นสูงขึ้นและจับตลาดผู้มีกำลังซื้อสูง ทำให้สามารถใช้วิธีเพิ่มฟังก์ชันการทำงานเพื่อปรับราคาสูงขึ้นได้บ้าง โดยปัจจุบันไทยมีสัดส่วนการผลิตสินค้ากลุ่มดังกล่าวมากกว่าร้อยละ 10 ทำให้สามารถบรรเทาผลกระทบจากราคาวัตถุดิบที่เพิ่มสูงขึ้นได้ระดับหนึ่ง

สัดส่วนต้นทุนวัตถุดิบต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด เช่น ค่าแรง และค่าไฟฟ้า เป็นต้น	เหล็ก	ทองแดง	ปิโตรเคมีภัณฑ์	รวม
เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน	7.3%	12.6%	16.8%	36.8%
เครื่องจักร	20.3%	9.4%	3.9%	33.6%
ยานยนต์	15.8%	7.4%	5.5%	28.7%
อัตราเพิ่มขึ้นราคาโภคภัณฑ์ (YTD)*	19.8%	28.9%	21.9%	

ที่มา: KRResearch วิเคราะห์จากตาราง I-O ของ สศช. ปี 2558, CRB, PIU

* ข้อมูล ณ 20 พ.ค. 2564

- ✓ **เครื่องจักร** เป็นอุตสาหกรรมที่มีต้นทุนจากการใช้เหล็กเป็นวัตถุดิบในสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 20.3 และยังคงพึ่งพาชิ้นส่วนนำเข้าที่ทำจากเหล็กที่มีราคาแพงเป็นหลัก ในขณะที่เดียวกันก็มีการใช้ชิ้นส่วนที่ทำจากทองแดงในสัดส่วนปานกลางเพราะเป็นโลหะที่สามารถทนการกัดกร่อนในโรงงานอุตสาหกรรมได้ดี นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยยังคงต้องแข่งขันกับเครื่องจักรจากจีนซึ่งมีราคาถูกกว่า จึงทำให้ไม่สามารถปรับราคาขายเพื่อชดเชยต้นทุนได้ ส่งผลให้ผู้ผลิตเครื่องจักรจำเป็นต้องวางแผนปรับตัว โดยอาจเน้นธุรกิจรับจ้างออกแบบและผลิตเครื่องจักรที่ใช้งานเฉพาะด้านมากขึ้น ซึ่งมีกำไรขั้นต้นสูงกว่า และหลีกเลี่ยงการแข่งขันในตลาดแมส
- ✓ **ยานยนต์** เป็นอุตสาหกรรมที่มีต้นทุนจากการใช้เหล็กเป็นวัตถุดิบในสัดส่วนค่อนข้างสูงราวร้อยละ 15.8 ทำให้ต้องรับแรงกดดันต่อต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น แต่ก็ยังคงอยู่ในวิสัยที่สามารถบริหารจัดการได้ เนื่องจากผู้ผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนมักมีการวางแผนการผลิตและสต็อกวัตถุดิบล่วงหน้าเป็นระยะเวลา 3 เดือน และมักมีการประเมินราคาวัตถุดิบไว้สูงกว่าความเป็นจริง เพื่อชดเชยความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น
- **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า แม้อาพรวมแล้วทั้ง 3 กลุ่มอุตสาหกรรมจะมีสัดส่วนต้นทุนวัตถุดิบรวมทั้ง 3 ประเภทไม่เกินร้อยละ 40 อีกทั้งผู้ประกอบการอาจจะสามารถบริหารจัดการต้นทุนด้านราคาวัตถุดิบที่เร่งสูงขึ้นนี้ได้ผ่านแนวทางต่าง ๆ เช่น การใช้สต็อกที่มีอยู่เดิม การปรับเปลี่ยนไปใช้วัตถุดิบอื่นทดแทนในกรณีที่พอทำได้ ในช่วงที่ความต้องการสินค้าไม่ได้เร่งขึ้นมากในช่วงโควิดนี้ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยบรรเทาผลกระทบได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การคาดการณ์ราคาวัตถุดิบที่มีแนวโน้มยืนระดับสูงต่อเนื่อง อาจเพิ่มแรงกดดันให้เกิดภาวะอุปทานตึงตัวมากขึ้น จนปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบทวีความเข้มข้นขึ้น ทำให้ท้ายที่สุดแล้วก็จะส่งผลกระทบต่อแผนการผลิตและการส่งมอบสินค้าขั้นสุดท้ายไปสู่ผู้บริโภคได้เช่นกัน**
- **นอกจากนี้ แม้ว่าผู้ประกอบการไทยในหลายอุตสาหกรรมการผลิตมีแนวโน้มได้รับอานิสงส์จากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่หนุนตลาดส่งออก แต่ทว่าก็ยังต้องเผชิญความยากลำบากจากหลากหลายปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นราคาวัตถุดิบที่เพิ่มสูงขึ้น หรือแม้แต่ต้นทุนการดำเนินธุรกิจที่เพิ่มขึ้นท่ามกลางการแพร่ระบาดเป็นวงกว้างของโควิด-19 ในไทย รวมไปถึงแรงกดดันจากต้นทุนทางการเงินที่อาจจะเพิ่มขึ้นในอนาคตหากเงินเฟ้อในประเทศเร่งตัวขึ้นหรือทางการสหรัฐฯ เริ่มส่งสัญญาณการถอยออกจากการดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลาย ดังนั้น การเร่งวางแผนปรับโครงสร้างต้นทุนและลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตจะเป็นโจทย์สำคัญสำหรับผู้ผลิตไทยอย่างยากจะหลีกเลี่ยง**

Disclaimer

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KRResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อใจได้ที่มีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏจะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KRResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KRResearch จะไม่รับผิดชอบในเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KRResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงถึงความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KRResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ตัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KRResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)